

عنوان مقاله:

مکان یابی پاسگاه‌های مرزی بر اساس شاخص‌های طبیعی و انسانی شمال شرق کشور با استفاده از مدل تلفیقی FAHP (مطالعه موردی: محدوده مرزی استان خراسان رضوی با کشور ترکمنستان)

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 13، شماره 49 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده‌گان:

محبوبه نیکیخت - دانش آموخته کارشناسی ارشد، گروه جغرافیا، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

زینب دزندزی - دانش آموخته کارشناسی ارشد، گروه جغرافیا و علوم محیطی، دانشگاه حکیم سبزواری، سبزوار، ایران

هادی اسماعیل زاده - دانشجوی دکتری فقه و حقوق اسلامی، دانشکده الهیات، دانشگاه آزاد اسلامی، بابل، ایران

خلاصه مقاله:

مکان یابی مناسب پاسگاه‌های نظامی ازجمله مسائل مهم در آمایش‌های دفاعی می‌باشد که می‌تواند موجب افزایش کارایی و اثربخشی این مراکز در موقع بحران و تهدیدات نظامی گردد. شناخت محیط پیرامون در مناطق مرزی می‌تواند به برنامه ریزی‌ها و استقرار پاسگاه‌ها در مناطق مرزی کمک شایانی کند. بنابراین پژوهش حاضر به ارزیابی نقش عوامل جغرافیایی (انسانی و طبیعی) با تأکید بر عوامل طبیعی بر مکان یابی پاسگاه‌ها در مناطق مرزی لطف آباد، نوخندان و باجگیران می‌پردازد و بدین منظور برای دستیابی به هدف پژوهش با توجه به مطالعه مقالات و اسناد پیشینیان و با تأیید نظر کارشناسان ذی ربط در زمینه علوم جغرافیایی و نظامی از داده‌های مختلفی همانند، توبوگرافی، زمین‌شناسی، خاک‌شناسی، زئومورفوگلورزی، سیل خیزی، فاصله از راه، فاصله از مرز، فاصله از گسل و تصاویر ماهواره‌ای ASTER به منظور تهیه نقشه‌های شبی و جهت شبی، استفاده شده است و از داده‌های اقلیمی همچون یخبندان، باد و باران به جهت عدم دسترسی اطلاعاتی جامع در این خصوص از محدوده مطالعاتی صرف نظر گردید. در ادامه به منظور شناسایی مناطق مناسب در راستای استقرار پاسگاه‌ها در طول نوار مرزی ایران و ترکمنستان نقشه‌ها و لایه‌های اطلاعاتی مربوط به ۱۱ معیار جغرافیایی فوق با استفاده از مدل FAHP در رویکردی تلفیقی با سیستم اطلاعات جغرافیایی موردن ارزیابی قرار گرفت و درنهایت با استفاده از مدل روی هم گذاری فازی و AHP نوشته نهایی مکان‌های استقرار بهینه پاسگاه‌های مرزی بخشی از محدوده مطالعاتی خراسان رضوی که با توجه به تقسیمات سیاسی شامل لطف آباد، نوخندان، باجگیران تعیین گردید. نتایج حاصل نشان داد که مکان‌های مناسب استقرار شمال (نوخندان) و غرب (جاجگیران) می‌باشند و به طورکلی هرچه از غرب به شرق و از شمال به جنوب پیش می‌رویم، امکان یافتن مکان‌های مناسب جهت استقرار پاسگاه‌های مرزی کمتر می‌شود.

کلمات کلیدی:

مکان یابی، پاسگاه‌های مرزی، پاسگاه‌های نظامی، مرز، ایران، ترکمنستان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030516>

